

THIM ADVANCED LEARNING PLATFORM

HET NIEUWE PLATFORM VOOR CURSUS EN TRAINING

Studiehandleiding

“Vestibulaire revalidatie: evidence based practice bij duizeligheid en evenwichtsproblemen”

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding	3
1. Voor wie?.....	3
2. Over de docent.....	3
3. Materiaal.....	3
4. Doelen	4
5. Studielast en werkvormen.....	4
6. Toetsing en bewijs van deelname.....	4
7. Relevante literatuur	4
8. Programma.....	5
9. Voorbereidingsopdracht 1	7
10. Voorbereidingsopdracht 2 (voor module 2)	7
11. Voorbereidingsopdracht 3 (voor module 2)	7
12. Reader.....	7

Inleiding

Een aandoening van het vestibulaire systeem veroorzaakt symptomen zoals duizeligheid en/of evenwichtsproblemen. De laatste jaren zijn nieuwe methoden ontwikkeld die zich intensief richten op de fijne oog-hoofd-coördinatie en de integratie van het vestibulaire systeem in de evenwichtsregulering.

Duizeligheid is daarmee een indicatie geworden voor therapie. Zo wordt bijvoorbeeld de benigne paroxysmale positioneringsvertigo (BPPV) anders behandeld dan een vestibulaire zwakte of uitval. De tijd dat een enkele basisoefening, bijvoorbeeld de 'Brandt-Daroff' oefeningen, voor alle vormen van duizeligheid gebruikt werd, van BPPV tot de vestibulaire zwakte of uitval, is voorbij. Het behandelen van bijvoorbeeld BPPV, vereist een nauwkeurig differentiatie van het aangetaste semicirculaire kanaal voordat de juiste manoeuvre kan worden uitgevoerd. Een verkeerde manoeuvre kan de symptomen verergeren en de behandeling onnodig moeilijk maken. De behandeling van duizeligheid en stoornissen van het evenwicht vraagt om een specialisatie. Dit geeft fysiotherapeuten de kans zich in een nieuw en zeer interessant gebied van de revalidatie te specialiseren!

De vestibulaire revalidatie is een evidence-based en uiterst effectieve therapie. De effectiviteit is bewezen in verschillende systematische reviews, waaronder een Cochrane review. Aangezien vestibulaire symptomen vaak voorkomen in de kindergeneeskunde, geriatrie, neurologie, traumatologie en zelfs in de sportgeneeskunde, wordt het duidelijk hoe essentieel kennis op dit gebied voor elke fysiotherapeut is!

1. Voor wie?

Deze cursus is gericht op fysiotherapeuten, manueeltherapeuten en sportfysiotherapeuten. Ook oefentherapeuten zijn welkom. Accreditatie zal worden aangevraagd. Na goedkeuring kunt u op de website terugvinden om hoeveel punten het gaat.

2. Over de docent

Firat Kesgin behaalde aan de HAN zijn Bachelor diploma fysiotherapie. Een van zijn stages vervulde hij in Pacific Balance & Rehabilitation Clinic te Seattle USA. Daar ontstond zijn fascinatie voor duizeligheidsklachten en de rol van de fysiotherapie daarbij. In 2016 richtte hij het centrum voor vestibulaire revalidatie in Hamburg (IVRT) op. In 2018 behaalde hij de mastertitel aan de University of Brighton, UK. Tussendoor deed hij nog diverse opleidingen in vestibulaire revalidatie in o.a. de USA. Sinds 2016 verzorgt hij overal in Europa cursussen over het onderwerp.

3. Materiaal

Alle studiematerialen kunt u online vinden. U logt daartoe in op www.thimalp.nl

4. Doelen

Na afloop van de cursus kan de fysiotherapeut patiënten met duizeligheidsklachten en evenwichtsproblemen, met actuele tests en assessment, gestructureerd onderzoeken en behandelen volgens de laatste wetenschappelijke inzichten.

Hij/zij kan:

- Patiënten met duizeligheidsklachten screenen en onderzoeken;
- Resultaten van eerder uitgevoerd medisch onderzoek interpreteren;
- De uitkomsten van het diagnostisch proces interpreteren en conclusies trekken;
- Zelfstandig een behandelplan opstellen voor patiënten met vestibulaire aandoeningen;
- Met tests en assessments de effectiviteit van de vestibulaire revalidatie evalueren;
- Patiënteducatie van patiënten met vestibulaire aandoeningen uitvoeren.

5. Studielast en werkvormen

De cursus bestaat uit twee modules en kent een totale contacttijd van 28 uur. Daarnaast bent u enige tijd (circa 8 uur) kwijt aan het lezen van artikelen, het maken van een casus uit uw eigen praktijk en het voorbereiden op de toetsing. De netto studielast bedraagt 36 uur.

6. Toetsing en bewijs van deelname

Na deze cursus wordt u getoetst op uw kennis en vaardigheid in de vestibulaire revalidatie. We zullen deze toets digitaal afnemen. Met een voldoende toetsresultaat en volledige aanwezigheid komt u in aanmerking voor het certificaat als vestibulair therapeut van het Instituut voor Vestibulaire Revalidatietherapie (IVRT) en kunt u worden opgenomen in de IVRT-therapeutenlijst. Zonder afname van de toets kunt u een bewijs van deelname verkrijgen.

Bij afwezigheid op één van de dagen kan geen bewijs van deelname of certificaat worden verstrekt. THIM ALP kan niet garanderen dat u cursusdagen op andere momenten kunt inhalen. Kijkt u op onze algemene voorwaarden op www.thimalp.nl voor meer informatie.

7. Relevante literatuur

- McDonnell MN, Hillier SL. Vestibular rehabilitation for unilateral peripheral vestibular dysfunction. Cochrane Database of Systematic Reviews 2015, Issue 1. Art. No.: CD005397. DOI: 10.1002/14651858.CD005397.pub4.
- Ricardo S Dorigueto, Karen R Mazzetti, Yeda Pereira L Gabilan, Fernando Freitas Ganança. Benign paroxysmal positional vertigo recurrence and persistence. Braz J Otorhinolaryngol. 2009;75(4):565-72.
- Vereeck L, Wuyts FL, Truijten S, De Valck C, Van de Heyning PH. The effect of early customized vestibular rehabilitation on balance after acoustic neuroma resection. Clin Rehabil. 2008 Aug;22(8):698-713. doi: 0.1177/0269215508089066.
- Yardley L1, Donovan-Hall M, Smith HE, Walsh BM, Mullee M, Bronstein AM. Effectiveness of primary care-based vestibular rehabilitation for chronic dizziness. Ann Intern Med. 2004 Oct 19;141(8):598-605.

- Cohen HS, Gottshall KR, Graziano M, Malmstrom EM, Sharpe MH, Whitney SL; Barany Society Ad Hoc Committee on Vestibular Rehabilitation Therapy. International guidelines for education in vestibular rehabilitation therapy. J Vestib Res. 2011;21(5):243-50. doi: 10.3233/VES-2011-0424.
- Herdman Susan and Richard Clendaniel. Vestibular Rehabilitation, contemporary Perspectives in Rehabilitation. F.A Davis Company, Pennsylvania USA 2014.
- Pierre Langevin, Philippe Fait, Pierre Frémont and Jean-Sébastien Roy. Cervicovestibular rehabilitation in adult with mild traumatic brain injury: a randomised controlled trial protocol. BMC Sports Science, Medicine and Rehabilitation (2019).
- Muntaseer M. et al. Human Vestibulo-Ocular Reflex Adaptation: Consolidation Time Between Repeated Training Blocks Improves Retention. JARO 19: 601–610 (2018)
- Muntaseer M. Shubert MC et al. Human Vestibulo-Ocular Reflex Adaptation Training: Time Beats Quantity. JARO 19: 729–739 (2018)
- Millar JL, Gimmon Y, Roberts D and Schubert MC. (2020) Improvement After Vestibular Rehabilitation Not Explained by Improved Passive VOR Gain. Front. Neurol. 11:79. doi: 10.3389/fneur.2020.00079
- Casale J. Gupta G. Physiology Vestibular System: https://www.statpearls.com/kb/viewarticle/31144?utm_source=pubmed
- Day BL en Fitzpatrick RC. The vestibular system. Current Biology Vol 15 No 15. <https://www.cell.com/action/showPdf?pii=S0960-9822%2805%2900837-7>
- Hall CD et al. (2016) Vestibular Rehabilitation for Peripheral Vestibular Hypofunction: An Evidence-Based Clinical Practice Guideline. From the American Physical Therapy Association Neurology section. JNPT; Volume 40, April 2016

8. Programma

De cursusdag bestaat uit een netto contacttijd van 7 uur. Ontvangst met koffie en thee 8.30 uur, aanvang cursusdag 9.00 uur stipt. Einde cursusdag 17.15 uur. Lunch, koffie en thee zijn inbegrepen bij deze cursus.

Dag 1

8.45 Ontvangst met koffie en thee

09:00-10:30

Anatomie en fysiologie van het vestibulaire systeem

10:45-12:15

De vestibulaire zwakte - klinische beelden: idiopathische / leeftijdsgebonden vestibulopathie, neuritis vestibularis, acusticus neuroom en ototoxiciteit

13:00-16:15

De therapeutische beoordeling van het vestibulaire systeem: Betrouwbare testbatterij voor differentiatie van een vestibulaire zwakte

16:15-16:30

Breed gebruikte vragenlijsten om de voortgang van de therapie te meten

16:30-17:15

Medische onderzoeken met betrekking tot duizeligheid kennen en begrijpen

Dag 2

09:00-11:00

5 Vestibulaire revalidatie: evidence based practice bij duizeligheid en

Behandeling van vestibulaire zwakte - vestibulaire revalidatie: oefeningen ter verbetering van de oog- hoofd-coördinatie en de sensorische integratie van het vestibulaire systeem

11:00-12:30 & 13:15-15:00

De benigne paroxysmale positioneringsvertigo (BPPV): evidence based canalith repositiemaneuvres voor een onmiddellijk herstel van de positioneringsvertigo.

15:15-16:00

Aanbevelingen voor de behandeling van cervicogene duizeligheid

16:00-17:15

Ziekte van Ménière en medicamenteuze behandeling van duizeligheid

Dag 3

09:00-14:30

Herhaling praktische vaardigheden van dag 1 en 2

14:30-15:45

Vestibulaire migraine - een overgevoelig vestibulair systeem: diagnostische criteria, vragenlijsten, coaching en behandeling

15:45-17:15

Persisterende positionele perceptie duizeligheid (PPPD) - de psychosomatische en somatopsychische duizeligheid: diagnostische criteria, vragenlijsten, educatie en behandeling van de patiënt

Dag 4

09:00-09:30

Posttraumatische duizeligheid: breuk van het rotsbeen, perilymfefistel, hersenschudding, commotie labyrint, whiplash

09:30-11:00

Vestibulaire revalidatie voor vestibulaire migraine, PPPD en posttraumatische duizeligheid

11:00-12:45

Gemeenschappelijk onderzoek en behandeling van echte patiënten (graag bij de zoektocht helpen)

13:30-14:30

Kennistoets voor het IVRT-certificaat als vestibulair therapeut

14:30-16:30

Niet-vestibulaire oorzaken van duizeligheid: internistische ziekten, bijwerkingen van medicatie, cardiovasculaire duizeligheid, orthostatische duizeligheid, presyncope

16:30-17:15

Afsluiting en de vraag: Hoe een werkend interprofessioneel netwerk voor patiënten met vestibulaire aandoeningen opbouwen?

9. Voorbereidingsopdracht 1

Lees:

- Casale J. Gupta G. Physiology Vestibular System:
https://www.statpearls.com/kb/viewarticle/31144?utm_source=pubmed Doe onderaan de pagina de 6 Question Quiz om te kijken of je het goed begrepen hebt.
- Day BL en Fitzpatrick RC. The vestibular system. Current Biology Vol 15 No 15.
<https://www.cell.com/action/showPdf?pii=S0960-9822%2805%2900837-7>

Deze twee artikelen gaan vooral over anatomie en fysiologie en zijn van belang om met name de start van de cursus goed te volgen.

Formuleer uw vragen over de gelezen artikelen en stuur deze vooral op naar info@thimalp.nl
De docent zal deze dan klassikaal kunnen behandelen.

10. Voorbereidingsopdracht 2 (voor module 2)

- Maak een casus van een patiënt uit uw praktijk. Maak zo mogelijk ondersteunende videobeelden. Laat zo mogelijk diagnostiek alsmede behandeling aan de orde komen. Schrijf een kort verslag van uw casus met een eventuele hulpvraag en bereid u voor deze op de cursus kort te presenteren aan een groepje mede-cursisten.

11. Voorbereidingsopdracht 3 (voor module 2)

Lees:

- Hall CD et al. (2016) Vestibular Rehabilitation for Peripheral Vestibular Hypofunction: An Evidence-Based Clinical Practice Guideline. From the American Physical Therapy Association Neurology section. JNPT; Volume 40, April 2016
- Millar JL, Gimmon Y, Roberts D and Schubert MC. (2020) Improvement After Vestibular Rehabilitation Not Explained by Improved Passive VOR Gain. Front. Neurol. 11:79. doi: 10.3389/fneur.2020.00079

Deze laatste artikelen zijn vooral bedoeld als naslagwerk om de wetenschappelijke waarde van vestibulaire revalidatie te onderbouwen. Lees ze gericht op het verkrijgen van inzicht in evidence based methodiek om in de praktijk van vestibulaire revalidatie te kunnen gebruiken. Formuleer ook hier weer vragen en stuur die naar info@thimalp.nl zodat ze in de les behandeld kunnen worden.

12. Reader

De artikelen uit de voorbereidingsopdrachten zijn online beschikbaar.